

3. 7. 2014

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Desatero ke včasné reklamaci zboží v obchodním styku

Podnikatelé při reklamaci zboží, které zakoupili v rámci své podnikatelské činnosti, nezřídka vycházejí z reklamačních pravidel a záruk, jež jsou ze zákona garantovány pouze spotřebitelům. Dualita v reklamačních právech a postupech upravených v zákoně je mnohdy matoucí a vede k nesprávnému přesvědčení, že kupujícímu vždy stačí zjistit a reklamovat vady dodaného zboží ve dvouleté záruční době. Dřívější paralelní úpravu v obchodním i občanském zákoníku, kterou se stále řídí odpovědnost za vady ze smluv uzavřených do konce roku 2013, do značné míry převzal i nový občanský zákoník.

GLATZOVA & Co.
Advokátní kancelář - Law firm

Vedle obecných pravidel vypořádání práv z odpovědnosti za vady, která byla převzata z obchodního zákoníku a platí pro všechny, obsahuje zvláštní ustanovení o koupi zboží v obchodě, která se vztahují na prodej zákazníkům, kteří nekupují zboží v souvislosti s podnikáním, a která se velmi podobají dřívějším zárukám v občanském zákoníku.

Pojďme si proto shrnout některé zásady o reklamacích v obchodním styku. Tato pravidla se uplatní jak při velkoodběrech či smlouvách mezi podnikateli na dodávky zboží určeného k dalšímu zpracování či prodeji, tak při koupi takové věci, jež má sice charakter spotřebního zboží, ale kupující si tuto věc pořizuje v rámci své podnikatelské činnosti, např. aby ji zahrnul do svého obchodního majetku (zejména nákup služebního vozidla):

Pro řádné a včasné uplatnění odpovědnosti vad zboží je nutné, aby kupující správně určil, kdy podle zákona či smlouvy na něho přechází tzv. nebezpečí škody na dodaném zboží. Nejčastěji k tomuto přechodu nebezpečí škody dochází v době, kdy kupující převezme zboží od

1. prodávajícího. Nicméně toto základní pravidlo může být smluvně upraveno a rovněž novým občanským zákoníkem je modifikováno podle nejrůznějších situací, ke kterým dochází v běžném obchodním styku, zejména kdy podle smlouvy má kupující převzít zboží od jiné osoby či prostřednictvím dopravce nebo zboží je ve smlouvě určeno pouze co do druhu a množství.

2. Co nejdříve po přechodu nebezpečí škody na věci je kupující povinen zboží s dostatečnou péčí prohlédnout nebo takovou prohlídku zařídit. Vady zjistitelné při takové prohlídce je kupující povinen notifikovat prodávajícímu bez zbytečného odkladu, tj. v řádu několika dní po jejich zjištění.

3. Skryté vady, tj. vady, které existovaly v době přechodu nebezpečí škody na zboží a nemohly být zjištěny při povinné prohlídce zboží, je kupující povinen rovněž notifikovat bez zbytečného odkladu poté, co byly nebo mohly být zjištěny při vynaložení dostatečné péče. Zákon sice poskytuje kupujícímu dvouleté období pro zjištění a notifikaci skrytých vad, avšak tato lhůta je pouze maximálním limitem, v rámci kterého musí kupující oznámit zjištěné vady bez zbytečného odkladu po jejich zjištění. I v případě skrytých vad je proto kupující povinen jednat ihned a nesmí čekat s uplatněním vad na konec této dvouleté lhůty, jinak se vystavuje riziku námitky pozdní reklamace ze strany prodávajícího.

4. Včasnost reklamace umožní kupujícímu prokázat též její důvodnost. Pokud neposkytl prodávající záruku za jakost zboží, je totiž kupující oprávněn reklamovat pouze takové vady, které zboží mělo v okamžiku přechodu nebezpečí škody, což je povinen v soudním řízení prokázat (např. záznamem o včasné prohlídce zboží). Za vady zboží, které nastaly později, odpovídá prodávající jen tehdy, pokud (i) k vadě došlo v důsledku porušení povinností prodávajícího (zejména, kdy v důsledku jedné vady dojde při použití zboží k vadě další); nebo (ii) vada vznikne v důsledku toho, že zboží nebylo chráněno vhodným obalem nebo zajištěno pro přepravu; nebo (iii) prodávající převzal záruku za jakost zboží.

5. Pokud prodávající převezme záruku za jakost dodaného zboží, tato záruka dává kupujícímu možnost (i) reklamovat vady, které vznikly i po přechodu nebezpečí škody na věci v rámci záruční doby; a dále (ii) reklamovat po celou dobu záruční doby tzv. skryté vady, které existovaly v době přechodu nebezpečí škody na věci. Poskytnutí záruky za jakost, není-li s prodávajícím dohodnuto jinak, nezabývá kupujícího učinit prohlídku zboží a notifikovat vady bez zbytečného odkladu po jejich zjištění.

6. Pokud kupující včas nezajistí prohlídku zboží nebo nezjistí vady včas nebo zjištěné vady neoznámí bez zbytečného odkladu prodávajícímu, vystavuje se riziku, že v případném soudním řízení své nároky z odpovědnosti za vady zboží či díla zcela ztratí, pokud prodávající vznese námitku opožděné reklamace. Z tohoto hlediska není rozhodující, zda kupující uplatňuje v soudním řízení právo ze zákonné odpovědnosti za vady nebo ze záruky za jakost zboží. Námitku pozdní reklamace nemůže prodávající účinně vznést pouze tehdy, pokud kupující v rámci soudního řízení prokáže, že prodávající vědomě dodal kupujícímu vadné zboží.

7. Pokud soud nepřizná kupujícímu nároky z vad zboží pro nesplnění notifikační povinnosti či pozdní reklamaci, uspokojení nároků vyplývajících z vad zboží (např. výměna zboží nebo ušlý zisk způsobený snížením hodnoty vadného zboží a jinak kompenzovaný slevou z kupní ceny) nemůže kupující dosáhnout z titulu odpovědnosti prodávajícího za škodu nebo za bezdůvodného obohacení. Kupující má právo vůči prodávajícímu pouze na náhradu dalších škod, které vznikly vadným zbožím (např. zmetky způsobené vadným výrobním zařízením).

8. V průběhu trvání záruční doby by měl kupující bedlivě sledovat, zda na prodávajícího nebyl prohlášen úpadek. V takovém případě je nutné, aby kupující přihlásil v insolvenčním řízení (nejčastěji ve lhůtě 30 dnů od rozhodnutí o úpadku) své veškeré pohledávky vůči prodávajícímu z odpovědnosti za vady zboží, jinak mu zaniká možnost uspokojení těchto pohledávek v rámci insolvenčního řízení.

9. Povinnost přihlásit své veškeré pohledávky za úpadcem do insolvenčního řízení se vztahuje nejen na pohledávky kupujícího, které mu vznikly již před prohlášením úpadku v důsledku notifikovaných vad zboží, ale též na ty nároky z vady zboží, které kupující zjistí a notifikuje v průběhu insolvenčního řízení. Tyto případné budoucí nároky musí kupující uplatnit jako tzv. podmíněnou pohledávku.

Proti výše popsaným negativním důsledkům opožděné notifikace vad či insolvenčního řízení na majetek prodávajícího není kupující chráněn ani v případě, že si sjednal s prodávajícím tzv. zádržné. Takové ujednání umožňuje kupujícímu buď doplatit část kupní ceny zboží po uplynutí záruční doby anebo ze zádržného uhradit své náklady či nároky vůči prodávajícímu z titulu vad 10. zboží. Kupující je oprávněn uspokojit ze zádržného jen vzniklé nároky z titulu vad zboží, které jsou vždy závislé na včasné reklamaci vady. Pokud ke vzniku nároku kupujícího z vadného zboží nedošlo před prohlášením úpadku, kupujícímu nezbývá než své případné budoucí pohledávky přihlásit jako podmíněnou pohledávku a zadržovanou část kupní ceny doplatit do majetkové podstaty úpadce (prodávajícího).

Mgr. Jana Šetřilová,
advokátka

Mgr. Jindřich Král,
partner, advokát

[Glatzová & Co.](#)

Betlémský palác
Husova 5
110 00 Praha 1

Tel.: +420 224 401 440

Fax: +420 224 248 701

e-mail: office@glatzova.com

Další články:

- [EUDAMED: Jednotná databáze mění pravidla hry na trhu zdravotnických prostředků](#)
- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)